

Overså gammel rapport

■ STEINKJER

En geologisk rapport fra 1969 med klare advarsler mot usikkert fjell i Løsberga ble oversett av ingeniørgeologene.

Anders Nordmeland og Lorns Bjerkan
anno@t-a.no / Tlf. 92 82 35 96

Dette framgår i den ferske rapporten fra den såkalte referansegruppen som har gransket raset i Løsberga, som ble oversendt til Samferdselsdepartementet i går.

Det var geolog Arne Grønhaug fra Veglaboratoriet som gjorde kartleggingen, dokumentert i et notat datert 28. februar 1969 i forbindelse med de daværende anleggsarbeidene i Løsberga.

Han beskrev såkalte slettepninger (sprekker) som ga betydelige stabilitetsproblemer for veganlegget også for 40 år siden, noe som fortsatt er gyldig for vurderingen av stabiliteten av høye skjæringer.

– Må blir flinkere

Utbyggingsdirektør Lars Aksnes i Vegdirektoratet har merket seg anførselen, og mener at den ikke er uvesentlig.

– Vi må bli flinkere til å undersøke hvilke kartlegginger som er gjort tidligere. Det er sene og lange prosesser i geologi, og selv arbeid som er gjort for flere tiår siden kan være av verdi, sier Aksnes.

Ekspertgruppen har ikke funnet henvisninger til notatet i noen av dokumentene fra de ingeniørgeologiske konsulentene i Sweco, men «frikjenner» Sweco fordi de selv har kartlagt og advart mot samme type slepper og sprekker som beskrevet av Grønhaug i et notat fra 2005.

Får følger

Rapporten påpeker en rekke mangler i den ingeniørgeologiske kompetansen, spesielt i forbindel-

USTABIL: 8.000 kubikkmeter stein raste ut under bygging av ny E6 i Løsberga 30. juni 2008.

FOTO: MARIUS LANGFJORD

se med planlegging og prosjektering av de høye skjæringene.

Aksnes er allerede tydelig på at – selv om retningslinjene i all hovedsak er fulgt – lærdommen vil få følger.

– Vi er for lengst i gang med arbeidet med nye retningslinjer, på tilsvarende måte som for vegtunneler i våre håndbøker. I tillegg kan det bli innstramminger i revidert utgave av plan- og bygningsloven, sier Aksnes.

I tilfelle vil Løsberga-erfaringene få implikasjoner som er sammenlignbare med det som skjedde etter rasene i Hanekleivtunnelen i Vestfold og Ålesundsraset i fjor.

Synlig på foto

Videre går det fram i rapporten at den kritiske sletteplaten ikke ble oppdaget i tide, til tross for grundig ingeniørgeologisk oppfølging. Ifølge ekspertene var det mulig å se hva som var i emning på et

foto som ble tatt 26. juni, bare fire dager før utglidningen.

Samtidig påpeker de at det uansett ikke ville vært lett å forutsi stabilitetsproblemene som oppsto.

Aksnes støtter denne oppfatningen.

– Ser man på bildet i ettertid, kan man gjøre sine fortolkninger. Uansett blir det etterpåkløskap,

sier utbyggingsdirektøren.

Han konkluderer med at rapporten er balansert og god, og nevner spesielt at verken andre undersøkelsesmetoder eller andre gjennomføringsmetoder nødvendigvis ville påvirket utfallet på det som skjedde i Løsberga.

Ingeniørgeolog Werner Stefanussen i Sweco var ikke tilgjengelig for kommentar i går kveld.

■ FAKTA

Referansegruppen

- Medlemmer: Professor i anleggsteknikk ved NTNU, Amund Bruland, professor i ingeniørgeologi ved NTNU, Bjørn Nilsen, stableder Ove Nesje ved Statens vegvesen Region Midt.
- Mandat: 1) Se på arbeidsgang, kartlegging, oppfølging og utførelse før raset 30. juni 2008 i den hensikt å finne ut om vurderinger, prosedyrer og utførelse har vært hensiktsmessige. 2) Å vurdere bruk av ingeniørgeologisk kompetanse i plan- og prosjekteringsfasen (etter 3. november).

Slik vurderer referansegruppen arbeidet i Løsberga:

- Det har vært mangel på bruk av ingeniørgeologisk kompetanse under planlegging og prosjektering.
- Oppfølging underveis har likevel vært omfattende ut fra det som praktiseres eller i landet. Vanlige prosedyrer har blitt fulgt.
- Den kritiske sletteplaten som førte til utglidningen 30. juni 2008 ble ikke oppdaget i tide. Det anses som lite sannsynlig at andre undersøkelsesmetoder ville avdekket dette. Eller at alternative uttaksmetoder kunne forhindret raset.
- Kravene i gjeldende regelverk vedrørende bruk av ingeniørgeologisk kompetanse er mangelfullt. Det anbefales at det blir utarbeidet retningslinjer for dette.
- Gruppen tilrår at krav til pallhøyde og salvestørrelse for sprengning i skjæringer vurderes i Vegvesenets håndbøker, på linje med kravene til hullavstand og ladningsstyrke i konturen.

Sjansene øker for Jøabrua

Håkon Arntsen

arntsen@t-a.no / Tlf. 92 45 29 01

Regjeringen endret fergetilskuddsordningen i går. Det kan gi håp for Jøabrua.

Fram til nå har det vært mulig å beregne 15 års innsparte utgifter til ferge som grunnlag for å finansiere bru eller tunnel der det i dag går ferge. I går utvidet regjeringen ved samferdselsminister Liv Signe Navarsete (Sp) beregningsgrunnlaget til 30 år. Dermed er mulighetene vesentlig bedret for bl.a. for bygging av Jøabrua, et inderlig ønske fra bl.a. ordfører Bjørg Tingstad i Fosnes.

– En seier for fornuften. Dette bringer Jøabrua et langt skritt nærmere realisering, sier hun.

Fylkesråd Tor Erik Jensen (H) og Bjørg Tingstad var i Samferdselsdepartementet for et par måneder siden og ba om endringer i reglene for fergeavløsningsmidler.

– Dette var rask reaksjon fra regjeringen, sier Jensen da Trønder-Avisa informerte om endringen.

Bjørg Tingstad er godt fornøyd med regjeringen, men innser at det fortsatt gjenstår mye politisk jobbing.

– Det som kommer fra regjeringen i dag er absolutt positivt for Jøabrua. Men det er for tidlig å si noe sikkert om hva fylkestinget vil gå inn for. Først må vi få vite innholdet i Nasjonal Transportplan, og så må vi vite hvor mye penger som følger med når fylkeskommunen får ansvar for ferger og riksveger, sier Jensen. Det er ikke bare Jøabrua som fylkespolitikerne gjerne vil ha realisert snarest mulig.

– Vi har riksveg 17 Steinkjer-Namsos, 1 time til byen-prosjektet på Fosen og Jøabrua. Ved fylkestinget i september vil det etter all sannsynlighet bli foretatt en prioritering, sier Jensen.

www.nessoglass.no

Forleng sommeren med vinterhage/altaninnglassing

Drømmer du om vinterhage

Tilbud fra din lokale forhandler

Nessø Glass og Håndverk-service AS

Havneveien 10B, Levanger - Tlf. 74 01 65 11 - 920 55 907